

**QORTI ČIVILI – PRIM’AWLA
ONOR. IMHALLEF DR. MIRIAM HAYMAN LL.D.**

Rikors Ĝuramentat Nru.: 181/2019 MH

Illum, 11 ta' Novembru, 2020

Joseph Micallef (K.I. 250670M)

vs

Port Workers Board u l-Awtorita' għat-Trasport f' Malta

Il-Qorti:

Rat ir-rikors tal-Malta Dockers' Union (Reg Number 287) u l-Inġinier Ryan Fava (K.I. 51880M) tal-15 t'April 2019 permezz ta' liema esponew illi l-Union rikorrenti tirrapreżenta l-interessi tal-ħaddiema licenzjati tax-Xatt kollha filwaqt li r-rikorrent l-ieħor huwa l-President tal-istess Union u ħaddiem licenzjat tax-Xatt. Qalu wkoll li t-talbiet tal-attur, jekk jintlaqgħu, kienu ser jimpattaw avversament u b'mod mill-aktar serju u drastiku fuq id-drittijiet tal-ħaddiema licenzjati tax-xatt kollha u fuq is-sistema tax-xogħol tal-port infisha u b'konsegwenzi negattivi fuq il-pajjiż. Għalhekk ir-rikorrenti talbu li jintervjenu fil-kawża *in statu et terminis* peress li fil-fehma tagħhom huma għandhom kull

interess skont il-ligi sabiex ikunu parti minn dawn il-proceduri li jolqtu ddrittijiet u l-pożizzjoni tal-Union u tal-membri tagħha. Huma talbu wkoll lill-Qorti tawtorizzahom iressqu risposta ġuramentata taħt kull provvediment li jidhrilha opportun.

Rat illi l-konvenuti fil-kawża ma opponewx għal tali talba u rrimmettew ruħhom għall-ġudizzju tal-Qorti.

Rat **ir-risposta tal-attur tat-13 ta' Mejju 2019** għar-rikors imsemmi permezz ta' liema oppona għal tali talba ghax fil-fehma tiegħu ir-rikorrenti m'għandhomx l-interess ġuridiku meħtieġ skont il-ligi sabiex jintervjenu fil-kawża. Bla preġudizzju għal dan huwa oppona wkoll għat-talba anċillari tar-rikorrenti sabiex jippreżentaw risposta ġuramentata.

Semgħet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet.

Rat li l-kawża tkalliet għall-lum għall-provvediment dwar ir-rikors imsemmi tal-15 t'April 2019.

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat:

L-artikolu 960 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi hekk:

“960. Kull min juri b’sodisfazzjon tal-qorti li huwa għandu interess f’kawża li tkun miexja bejn partijiet oħra, jista’ fuq rikors, jiġi mdahħħal in statu et terminis, bħala parti fil-kawża, f’kull waqt tagħha, sew fil-qorti tal-ewwel grad

kemm fil-qorti fì grad ta' appell; iżda dan l-intervent fil-kawża ma jwaqqafx il-proċeduri tagħha.”

Huwa prinċipju rassodat fil-ġurisprudenza illi sabiex persuna tīgi ammessa bħala ntervenuta f'kawża, hija jeħtiġielha tissodisfa r-rekwiżit tal-interess f'dik l-istess kawża, liema nteress għandu jkun wieħed li jsib il-baži tiegħu fil-ligi.

Kif intqal fil-każ fl-ismijiet **Mario Galea Testaferrata et v Il-Prim Ministru et deċiża fl-10 ta' Jannar 2005¹**, il-Qorti Kostituzzjonali rriteniet kif ġej:

*“Issa, fil-ligi tagħna l-istitut ta' l-intervent fil-kawża hu regolat bl-Artikolu 960 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. L-interess meħtieġ sabiex wieħed jintervjeni skond l-imsemmija disposizzjoni irid ikun interess ġuridiku, u ċioe` interess sostanzjali u dirett fil-kawża u mhux semplicelement interess fl-eżitu ta' dik il-kawża bil-ħsieb li dak l-eżitu jista' talvolta jkollu implikazzjonijiet, pozittivi jew negattivi, f'kawża jew kawżi oħra futuri (ara, passim, **Fogg Insurance Agencies Limited noe v. Simon Tabone Qorti ta' l-Appell** (Sede Inferjuri) 28/4/2004; **Angelo Abela v. Joseph Zahra u Napuljun Carabott Qorti ta' l-Appell** (Sede Superjuri) 29/10/02). Fi kliem ieħor, l-intervenut fil-kawża jitlob li jintervjeni, u għandu jiġi ammess li hekk jintervjeni, biex jipprotegi l-interessi tiegħu f'dik il-kawża partikolari u mhux f'kawża jew kawżi oħra li talvolta jistgħu jiġu intavolati.”*

Fil-kawża odjerna l-attur qiegħed jattakka r-Regolamenti Dwar il-Ħaddiema tal-Port (L.S.171.02) kif sussegwentement emendati għax fil-fehma tiegħu dawn qegħdin jiddiskriminaw kontrih. Bħala rimedju qiegħed jitlob li jingħata d-dritt li ismu jitniżżejj fuq ir-Registru tal-Ħaddiema tal-Port u/jew jingħata l-licenzja a tenur tal-Ordinanza Dwar il-Ħaddiema tal-Port.

¹ Qorti Kostituzzjonali App Nru 348/91

Għalhekk fil-fehma tal-Qorti r-rikorrenti Malta Dockers' Union għandha l-interess guridiku meħtieg sabiex tintervjeni fil-kawża *in statu et terminis* stante li l-eżitu tal-kawża odjerna jista' jkollu effett dirett fuq id-drittijiet tagħha u dawk tal-membri li hija tirrapreżenta.

Mhux l-istess jista' jingħad għar-rikorrent l-ieħor l-Inġinier Ryan Fava kemm fil-kwalita' tiegħu ta' President tal-Malta Dockers' Union u fil-kwalita' tiegħu ta' haddiem tax-Xatt in kwantu d-drittijiet u l-interessi tiegħu ser ikunu ben rappreżentati mill-Union rikorrenti.

Jifdal għalhekk it-talba tal-Malta Dockers' Union sabiex tingħata l-opportunita' li tressaq risposta ġuramentata.

Issir referenza għas-sentenza **Markiz Joseph Philip Testaferrata Bonici et vs Evelyn Micallef et deċiż fl-10 ta' Jannar 2007** fejn il-Qorti tal-Appell qalet hekk -

“Bħala terz interessat ammess fil-proċeduri hu jista’ anke “sostenendo la ragione sia dell’ attore, sia del convenuto, ed altre volte pure i propri diritti in confronto sia dell’ uno che dell’ altro, provocare una decisione entro i limiti dell’ azione intentata” (Kollez. Vol. XVI P I p 117). Huwa veru illi skond il-vot tal-ligi (Artikolu 960) l-intervenut fil-kawża ma jissospendix il-proċediment. B’ danakollu, kif issokta jiġi enunċejat, “dan ma jfisserx illi fl-attijiet ulterjuri li jkunu għadhom iridu jsiru għall-istruzzjoni tal-kawża, l-intervenut ma jistax jaaprofttu ruħu mill-mezzi kollha li tagħtih il-ligi biex iġib ‘il quddiem irragunijiet tiegħu” (Kollez. Vol. XXXII P I p 477). Minn dan jitnissel illi la darba akkolta t-talba tiegħu biex jiddahħal fil-kawża, huwa kellu d-dritt li jippartecipa fl-inċidenti kollha tagħha u li, sa dak il-mument, kienu għadhom

mhux deċiżi. Dan hu seta' jagħmlu anke billi jressaq l-eċċeazzjonijiet proprij u jqajjem diskussjoni dwarhom². Ara “Joseph Galea -vs- Alfred Cardona”, Appell Kummerċjali, 28 ta’ Lulju 1987 u l-każistika f’ din kompendjata;”

Fil-każ Paul Fiorentino et vs David Jones noe deċiż fil-5 t’Ottubru 2018 il-Qorti tal-Appell kompliet tgħid hekk -

“27. Illi persuna li tintervjeni “ad adiuvandum” tal-parti mharrka f’kawża u fil-waqt xieraq tal-mixja tagħha, tista’ wkoll tressaq l-eċċeazzjonijiet tagħha. F’dan ir-rigward, il-Qorti tqis li saħansitra fejn il-parti mharrka f’kawża tkun waqgħet kontumaċi³, il-parti li daħlet fil-kawża “in statu et terminis” kellha l-jedd mhux biss li tressaq l-atti ġudizzjarji xierqa u kompatibbli mal-istat li tkun waslet fih il-kawża meta jsir dak l-intervent, imma “li ġġib ’il quddiem l-argumenti u r-raġunijiet tagħha, sija pure f’nota tal- eċċeazzjonijiet, kif ukoll li tipproduċi l-provi in sostenn ta’ dak li tkun qegħda tissottometti⁴”;

28. Illi dan kollu jfisser li parti li tidħol f’kawża minn jeddha dwar interess li jolqot il-mertu tal-każ, hija mogħtija mil-ligi s-setgħat kollha mogħtija lil kull parti oħra f’dik il-kawża, imbasta b’daqshekk ma jkunx hemm waqfien fil-kawża. Dan jingħad minkejja li l-parti intervenuta minn jeddha ma tistax qatt tkun kundannata thallas l-ispejjeż tal-kawża jew din tinqata’ kontra l-interess li wriet li kellha fil-kwestjoni u kif ukoll lanqas tista’ “tirbaħ” l-ispejjeż f’każ ta’ eżitu favorevoli għal dak l-interess⁵;

29. Illi l-appellant għalhekk iqisu li, hekk kif l-Ewwel Qorti tathom li jidħlu fil-kawża bħala intervenuti, tnissel favurihom jedd li huma jressqu Twiegħiba

² Tipa grassa b’enfasi tal-Qorti

³ Ara P.A. LFS 29.10.2010 fil-kawża fl-ismijiet Alex Azzopardi vs Anna Ellul et. (mhux appellata)

⁴ App Ċiv. 20.12. 1946 fil-kawża fl-ismijiet Farrugia vs Stivala (kollez Vol XXXIX. li. 477) u App.Kumm. 28.7.1987 fil-kawża fl-ismijiet Galea vs Cardona 9kollez Vol. LXXI.i.329)

⁵ P.A. 20.6.1936 Cortis vs Staines noe kollez Vol. XXIX.ii.1116

Maħlufa b'kull ecċeazzjoni li parti f'kawża tista' tqajjem sa mill-bidu tagħha. Huma jagħrfu wkoll li ma jistgħux iqajmu ecċeazzjonijiet li dwarhom tkun ingħatat deciżjoni: iżda, lil hinn minn hekk, jgħidu li huma jistgħu jressqu kull ecċeazzjoni oħra. Biex isaħħu din il-fehma l-appellanti jistrieħu fuq l-iskorta ta' deciżjonijiet tal-Qrati Maltin f'dan ir-rigward;

*30. Illi l-Qorti ma taqbilx lanqas mas-sottomissjonijiet tal-appellanti f'dan ir-rigward. Fl-ewwel lok, l-argument tal-appellanti jmur kontra dak li tgħid il-ligi u daqstant ieħor kontra dak li għandu jinfiehem b'persuna li tintervjeni f'kawża “in statu et terminis”. **Il-ligi nnifisha trid li l-intervent fil-kawża ma jwaqqafx il-proċeduri ta' kawża li tkun miexja. Dan dejjem infiehem li jfisser li l-intervenut jidħol f'kawża mhux bħala parti u jidħol fil-kawża fl-istadju li tkun waslet**⁶. Li kieku kelli jintlaqa' l-argument tal-appellanti, mhux biss ma tkunx qiegħda tinżamm id-distinzjoni bejn min jintervjeni f'kawża ('intervent volontarju') u min jissejjah f'kawża ('intervent koatt'), iżda jkun qiegħed jingħata lil min jintervjeni f'kawża beneficiju aqwa minn min jissejjah f'kawża, billi tal-ewwel ma jbatix spejjeż u ma jistax ikun kundannat fl-eventwali sentenza li tingħata mqar fuq ecċeazzjoni mqajma minnu nnifsu⁷;*

*31. Illi, fit-tieni lok, **ladarba skond il-ligi ingħalaq l-istadju tal-proċeduri bil-miktub, dan jorbot ukoll lill-intervenuti appellanti u lil kull min, bħalhom, jista' jagħzel li jidħol fil-kawża. Sakemm ma tinħalaqx ċirkostanza fejn, b'rieda expressa tal-ligi, dak l-istadju jerġa' jinfetaħ, ir-rimedji mogħtija mil-ligi lill-appellanti intervenuti huwa dak li jressqu atti li jiġbru fil-qosor ir-ragunijiet tagħhom fil-kawża⁸ u li jagħmlu s-sottomissjonijiet li jidħrilhom xierqa fuq l-atti tal-kawża kif inħuma⁹;”***

⁶ Tipa grassa b'enfasi tal-Qorti

⁷Ara appell ċivili 31.1.1996 fil-kawża fl-ismijiet Buġagiar pro et noe vs Psaila (Kollez Voll.XXX.ii.339)

⁸ Art 165 tal-kap 12.

⁹ Tipa grassa u sottolinear b'enfasi tal-Qorti

Applikati dawn il-principji ġurisprudenzjali ġħat-talba odjerna, l-Qorti sejra f'dan l-istadju tiċħad it-talba tal-Malta Dockers' Union għal preżentata ta' risposta ġuramentata peress li l-istadju tal-proċeduri bil-miktub huma digħi' magħluqa.

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeċiedi kif ġej dwar ir-rikors in eżami tal-15 t'April 2019 –

- 1. Tiċħad it-talba tar-riorrent l-Inġinier Ryan Fava sabiex jintervjeni *in statu et terminis fil-kawża odjerna;***
- 2. Tilqa' t-talba tar-riorrenti Malta Dockers' Union sabiex tintervjeni *in statu et terminis fil-kawża odjerna u tordna li ssir l-annotazzjoni meħtieġa fl-okkju tal-kawża;***
- 3. Tiċħad it-talba tal- Malta Dockers' Union sabiex tippreżenta risposta ġuramentata peress li f'dan l-istadju l-proċeduri bil-miktub fil-kawża odjerna huma digħi' magħluqa.**

**Onor. Dr. Miriam Hayman LL.D.
Imħallef**

**Victor Deguara
Dep. Reg.**